

Quaranta anys de l'Escola d'Infermeria

Enguany s'han complert 40 anys de la creació de l'Escola Universitària d'Infermeria de Tortosa, avui Facultat d'Infermeria de la URV. És important remarcar el procés de creació i el paper que va tenir Federico Mayor Zaragoza, a qui la ciutat no ha reconegut encara com es mereix la seua aportació, entre altres coses, a què Tortosa gaudís de la condició universitària.

Josep Bayerri Raga, periodista

El desig de Tortosa per tenir estudis universitaris ha estat una aspiració present a la crònica local des de fa molts anys. El 1948, al Col·legi Teresià, naixia l'Escola de Magisteri Enric d'Ossó; va funcionar durant 27 anys i més de 200 noies passaren per les seues aules per obtenir el títol de mestra de primària. L'Escola no va poder assolir les exigències sobre els nous estudis de Magisteri marcades per la Llei, tanca-ria el setembre de 1975. Un any després (18-09-1976) es publicava l'ordre de creació de l'Escola Femenina d'ATS de l'Aliança a l'edifici que havia deixat lliure la Clínica, al centre de Tortosa; va funcionar solament quatre cursos, però fou un precedent important. Un any abans, pel mecenatge de l'empresari tortosí Josep Celma, l'ajut de l'Ajuntament i el Bisbat de Tortosa i l'empenta de Federico Mayor Zaragoza, que era sotssecretari d'Educació, Tortosa havia aconseguit un dels primers centres regionals de la UNED.

Però amb això no hi havia prou i

el 1980 es creà una comissió integrada per la Cambra de Comerç i els col·legis professionals amb presència a Tortosa que maldà per obtenir estudis universitaris presencials en competència amb Tarragona. Des de 1971, Tarragona ja tenia una delegació de la Universitat de Barcelona amb estudis de Lletres i Ciències, amb el tortosí Arturo Juncosa Carbonell com a director. La comissió de Tortosa va elaborar un informe reclamant, entre altres, la ubicació de les facultats de Dret i la de Veterinària de Catalunya, aquestes darreres -que també demanaven Lleida i Girona- finalment s'ubicà a la UAB, a Bellaterra; també les escoles de Magisteri i d'Infermeria que ja havia tingut com a femenines i d'iniciativa privada.

A tot això el 22 de novembre de 1976, quatre anys després des de la seua aprovació amb problemes dilatoris a les obres, inclòs el darrer any acabats els treballs i esperant per ocupada, per fi entrava en servei l'actual HTVC, aleshores Residència Sanitària de la Seguretat Social Verge de la Cinta. Tenia una plantilla sanitària inicial de 40 metges, 100 infermeres, 112 auxiliars d'infermeria i 22 cel·ladors, a més

Després d'algunes ubicacions provisionals, l'Escola d'Infermeria va quedar instal·lada a l'annex de l'hospital construït el 1984.

del personal de serveis; molts eren arribats de fora del territori.

El desembre de 1981, Federico Mayor fou nomenat ministre d'Educació. El 25 de setembre de 1982, va visitar Tortosa i es reuní a l'ajuntament amb la Comissió d'Estudis Universitaris. Recordo que érem, entre altres, David Domènech, degà dels advocats; Josep Maria Alegret, president del Col·legi de Metges i jo, que ho era del dels Aparelladors. Li vàrem explicar els nostres treballs i peticions. Mayor va dir que tenia una proposta d'alt nivell per a Tortosa: un Institut Universitari d'Ecologia Marina, el primer d'Espanya, amb la previsió de convertir-se en Facultat d'Ecologia.

Jo li vaig dir que acabava de llegir el llibre editat pel ministeri sobre oferta d'estudis universitaris amb

referència a totes les ciutats on hi hauria estudis presencials; Tortosa no hi era i l'important era que a la pròxima edició hi aparegués, encara que no foren uns estudis tan importants. El digué que hi havia una de les peticions que havíem fet que estava a les seues mans especialment en disposar de la Residència-Hospital de la qual era director el seu cosí Josep Maria Panisello Zaragoza. Tots els presents vam dir que ens apuntàvem. Les gestions foren molt ràpides i el 9 de març de 1983 el BOE publicava el decret de creació de l'Escola Universitària d'Infermeria de Tortosa adscrita a la Universitat de Barcelona. Federico Mayor ja havia cessat de ministre, però Tortosa apareixia al mapa universitari; aquell mateix mes de setembre va començar la primera

promoció de 40 alumnes, molts del territori.

L'ordre de creació de l'Institut Universitari Superior d'Ecologia Marina de Tortosa l'havia signat Federico Mayor el 29 de novembre de 1982, tres dies abans de plegar de ministre; prèviament havia convençut el Consell de rectors d'universitats d'Espanya perquè donessen el vistiplau i de la Universitat de Barcelona, de qui dependria. No va tirar endavant per incompetència de les autoritats locals, m'incloc jo mateix, que el 1983 vaig ser regidor de l'oposició a l'Ajuntament, i el desinterès de la Facultat de Biologia de la Universitat que era qui l'havia d'aixoplugar i impulsar. Al final va fer cap a Canàries mentre el 1987 la Universitat de Girona creava un Institut d'Ecologia Aquàtica. ■